

הוסן דיי סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

זבחים דף ל' ע"א

האומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים, מה דינה? [תד"ה אמר].

תוך כדי שאילת רב לתלמיד (תוך כדי דיבור גדול)	תוך כדי שאילת רב לתלמיד (תוך כדי דיבור קטן)	
תמורת עולה	תמורת עולה	לר' מאיר ¹
תמורת עולה	תמורת שניהם	לר' יוסי ²

אליבא דר' מאיר שאמר לעיל דהוי תמורת עולה, מה הדין באופנים דלהלן?

אמר תמורת עולה ושלמים ³	אמר בהמה זו לחצאיה עולה ושלמים (לחצות) ⁴	
איבעיא	----	לצד הראשון בגמ'
תמורת עולה ⁵	לאביי: דבריו קיימים לרבא: תמורת עולה	לצד השני בגמ'

ר' יהודה שאמר דאם מחשבת הזמן קדמה הוי פיגול, האם דבריו תלויים במחלוקת אם ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינה אלא לבסוף?

למ"ד ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף	למ"ד אינה לשחיטה אלא לבסוף	
פליג ר' יהודה	לא פליג ר' יהודה ⁶	לאביי
פליג ר' יהודה	פליג ר' יהודה ⁷	לרבא

¹ ס"ל דתפוס לשון ראשון, ולכן הוי תמורת עולה.

² ר' יוסי אומר אם לכך נתכוין מתחילה הואיל וא"א להוציא שתי שמות כאחת דבריו קיימין [והיינו שנעשית תמורת שניהם ותרעה עת שתסתאב ותמכר ויביא בדמי חציה עולה ובדמי חציה שלמים]. ואם נמלך הרי זו תמורת עולה. וביארו תוס', שנתכוין מתחילה היינו תוך כדי דיבור קטן, ונמלך הוי בתוך כדי דיבור גדול.

³ איבעיא להו, כי קאמר ר"מ תפוס לשון ראשון והוי תמורת עולה, הוא דוקא כשאמר תמורת תמורת, אבל אם אמר תמורת עולה ושלמים גם ר"מ מודה שנתפסו שניהם ותרעה עד שתסתאב.

⁴ פירוש, שאמר בהמה זו לחצאיה עולה ושלמים, והספק: האם הוי חד דיבורא ולא חל זה בלא זה, או כיון שפשטה קדושת עולה בחציה פשטה בכולה, והויא תמורת עולה לגמרי ולא חיילי שלמים.

⁵ מבואר ברש"י שהצד השני הוא באת"ל שבאומר תמורת עולה ושלמים הוי תמורת עולה, היינו שפשטה קדושת עולה בכולה מתחילה.

⁶ דהנה ס"ל לאביי לעיל שמודה ר"מ שלא אמרינן בלחצות תפוס לשון ראשון, וא"כ ה"ה לר' יהודה (ששניהם ס"ל בשיטה אחת), מודה דהוי עירוב מחשבות - ולא חשוב שקדמה מחשבת הזמן, דכיון שאינה לשחיטה אלא לבסוף הרי שחלו שתי המחשבות כאחד.

⁷ רבא לשיטתו ס"ל שר"מ נחלק גם בלחצות, ואפ"י שאומר חציה עולה וחציה שלמים דמשמע שרוצה שיחולו יחד, בכו"א חל דוקא הלשון הראשון והוי תמורת עולה. וא"כ ה"ה כאן גם למ"ד אינה לשחיטה אלא לבסוף כיון שהוציא תחילה מחשבת חוץ לזמנו הוי פיגול לר' יהודה.

הוֹכֵן עִי"י כּוֹכֵל עֵינן הַדָּף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

זבחים דף ל' ע"ב

לתנאים דלהלן, האם סבירא להו דאמרינן תפוס לשון ראשון או לא?

אליבא דר' יוסי	אליבא דר' מאיר	אליבא דר' יהודה דמשנתנו	
לא אמרינן	אמרינן	אמרינן	לרב דימי ⁸
לא אמרינן	לא אמרינן ⁹	אמרינן	לאביי בשם ר"י

לר' יוחנן, העושה תמורה ואומר כדלהלן, מה דינו?

לא תחול זו אלא א"כ תחול זו	תמורת עולה תמורת שלמים	תחול זו ואח"כ תחול זו	
תמורת שניהם	תמורת עולה	תמורת עולה	לר' מאיר
תמורת שניהם	תמורת שניהם	תמורת עולה	לר' יוסי

המקריב ומחשב תחילה חוץ לזמנו, ואח"כ מחשב חוץ למקומו, באופנים דלהלן מה הדין??

לאכול כזית למחר בחוץ	כזית חוץ לזמנו - וכזית חוץ למקומו	כזית חוץ לזמנו - כזית חוץ למקומו	
עירוב מחשבות	עירוב מחשבות	עירוב מחשבות	לרבנן
עירוב מחשבות ¹⁰	פיגול וחייב כרת	פיגול וחייב כרת	לר' יהודה

⁸ ס"ל שר"מ בשיטת ר' יהודה אמרה, וזהו טעמו שבאומר תמורת עולה תמורת שלמים חלה העולה - דהוא לשון ראשון.

⁹ ולר' יוחנן נחלקו ר"מ ור' יוסי בדעתו של אדם והוכחת דיבורו על מחשבתו, אבל תרוייהו לית להו תפוס לשון ראשון.

¹⁰ והקשו בתד"ה (כזית) [עירוב מחשבות], דמכאן קשה על מה שאמר רבא לעיל שר' מאיר ור' יוסי פליגי גם בלחצות, והביא רא"י ממשנתו שסבר ר' יהודה דאזלינן בתר מחשבה ראשונה הגם ששתי המחשבות חלוקות כאחת בסוף שחיטה. וקשה דכאן מבואר שאדרבה ר' יהודה מודה דלאכול כזית למחר בחוץ שהוי עירוב מחשבות - והיינו שחלות כאחת ולא הוי פיגול.